సాహిత్యప్రక్రియలన్నింటిలోనూ లోకప్రియమైనది నవల. సమకాలీన సమాజానికి దర్పణం పడుతూ, రచనాకాలపు సామాజిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక పరిస్థితులను ముందుతరాల పాఠకులకు అందించగల శక్తి నవలాసాహిత్యానికి ఉన్నది. సామాన్యుడికి అందుబాటులో ఉండటం వల్ల నవలాప్రక్రియకు సామాజిక మార్పులు, వ్యక్తిత్వ మార్పులు కలిగించగల శక్తి ఉంది. అటువంటి శక్తివంతమైన నవలాసాహిత్యంలోని కొన్ని ఉత్తమ నవలలను ఎన్నుకుని, ఆ నవలల్లోని నాయకుల పాత్రలను పరిచయం చెయ్యాలన్నది ఈ వ్యాసపరంపర ఉద్దేశం.

టెమూజిన్ : ఛంఘిజ్ ఖాన్

"నా దగ్గర ఉన్న రెండు చిరుతగండ్లున్నయ్ – అవి చెరోవైపునా నా పక్కలో పడుకుని నిద్రపోతై – నేను నా చిరుతపులులు రెండికీ మధ్యగా పడుకుని, గుండెల మీద చెయ్యి వేసుకుని హాయిగా నిద్రపోతు ఉంటాను – మానవజాతిని మాత్రం నేను అలా నమ్మి ఆదమరచి బ్రతకలేను. ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా, ఏదో ఒక దొంగ దెబ్బ తగులుతూనే ఉంటుంది. చిరుతపుళ్ల విషయంలో మనకు ఆ భయమక్కర్లేదు. వాటికి ఎప్పుడు కోపం వస్తుందో మనకి తెలుస్తుంది. వాటికి మన మీద కోపమొస్తే, మనవంక చూచి పెద్దపెట్టున గర్జించుతై. చంపుతా జాగ్రత్త! అని ముందుగా హెచ్చరించుతై. మనకు తాహతు ఉంటే వాటిపై తిరగబడి పోరాడవచ్చు, లేకపోతే నెమ్మదిగా పక్కకు తప్పుకుని ప్రాణాలు తప్పించుకోవచ్చు. మానవమృగాలు మాత్రం అలాంటి అవకాశాలు ఇవ్వవు. పైగా లాలన చేసి, దువ్వి మైమరపుతో ఉన్నామని తెలియగానే, యే డొక్కలోనో పంజా విసిరి హత్యచేస్తాయి. మానవజాతిలో మోసం చెయ్యని జంతువంటూ చాలా అరుదు." అంటాడు టెమూజిన్. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద సామ్రాజ్యాన్ని పరిపాలించిన సామ్రాజ్యాధినేత ఇతడు. మనుషుల నైజం పట్ల అతనికి గల అనుభవాల సారం ఈ అభిప్రాయం. జీవితమంతా మోసాలు, కుట్రలు, ఎదురుదెబ్బలు, యుద్ధాలు, లూటీల మధ్య గడిచిన ఓ నిరక్ష్యరాస్యుడైన

వ్యక్తికి మనుష్యజాతి పట్ల ఇంతకంటే మెరుగైన అభిప్రాయం ఏముంటుంది? ఇతగాడే ప్రముఖ అభ్యుదయ కవి, రచయిత శ్రీ తెన్నేటి సూరి రచించిన "ఛంఘిజ్ ఖాన్" నవలా నాయకుడు.

రచయిత శ్రీ తెన్నేటి సూరి – "ఛంఘిజ్ ఖాన్" నవల:

ప్రపంచమంతా క్రూరుడు, నిర్దయుడు, పాషాణహృదయుడు, రక్తపిపాసి, రాక్షసుడు అని ముద్ర వేసిన మంగోల్ జాతి నాయకుడు టెమూజిన్ కథను ఒక కొత్త కోణంలో మనకి చూపెడుతూ ఒక మహోన్నతమైన మానవతావాదిగా అతగాడిని మనకి పరిచయం చేసారు ప్రముఖ అభ్యుదయ కవి, కథారచయిత, నాటక కర్త శ్రీ తెన్నేటి సూరి(1911 – 1958). కృష్ణా జిల్లా తెన్నేరులో జన్మించారు. పన్నెండేళ్లపాటు భారతి, ఆంధ్రపత్రికలలో పత్రికా రచయితగా పనిచేసారు. వీరి రచనల్లో "విప్లవ రేఖలు", "సుబ్బలక్ష్మి" కథా సంపుటాలు, "అరుణ రేఖలు", "మహోదయం" కవితా సంకలనాలు, "రెండు మహా నగరాలు" స్వేచ్ఛానువాద నవల ప్రముఖాలు. వీరి "భారతి" కథ కు అంతర్జాతీయ కథానికల పోటీలో బహుమతి వచ్చింది. అనువాదమేమో అనిపించని చక్కని తెలుగు, ఆపకుండా చదివించగల పట్టు వీరి రచనలలోని ముఖ్య విశేషాలు. "ఛంఘిజ్ ఖాన్" వంటి వివాదాస్పద చారిత్రకపాత్రను పాఠకులకు సరికొత్త కోణంలో చూపెట్టడం ఒక సాహసమైతే; 12,13 శతాబ్దాలలో మంగోల్ యుద్ధాల వెనుక ఉన్న రాజకీయ, చారిత్రిక స్థితిగతులను సమీకరించడం కూడా ఎంతో శ్రమతో కూడుకున్న వ్యవహారం. మంగోల్ జాతికే కాక ఆసియా ఖండానికే ఉజ్వల భవిష్యత్తుని అందించిన వెలుగు సూర్యుడిగా, మహోన్నత మానవతావాదిగా ఛంఘిజ్ ఖాన్ పాత్రచిత్రణ చేసారు తెన్నేటి సూరి. 2000 ప్రాంతంలో ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రవారు ఈ నవలను గంటన్నర నాటకంగా(చాలా దశాబ్దాల తర్వాత) రూపొందించి ప్రసారం చేసారు. తెన్నేటి సూరి గారి రచన ఆధారంగానే శ్రీ ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత శర్మ గారు రేడియో అనుసరణ చేసారు. శ్రీ ఎస్.బి. శ్రీరామ మూర్తిగారు(నాన్నగారు) నాటకానికి శబ్దరూపాన్ని కల్పించారు. 'చంఘిజ్ ఖాన్' పాత్రను ప్రముఖ రేడియో, రంగస్థల నటుడు శ్రీ కోకా సంజీవరావు గారు నిర్వహించారు.

క్రీస్తుశకం పదమూడవ శతాబ్ది ప్రారంభకాలంలో మధ్య ఆసియాలోని గోబీ ఎడారికి ఉత్తరంగా మంగోల్ జాతికి చెందిన అనేక తెగలవారు నివసిస్తూ ఉండేవారు. పశుబలంతో మెరటుగా జీవిస్తూ అంత:కలహాలతో బ్రతికే ఈ తెగలను, తండాలను ఏకం చెయ్యాలని ప్రయత్నించిన వ్యక్తి యెక్కా మంగోల్ తండా నాయకుడు **యాసుకై ఖాఖాన్**. ఆ తండ్రికి ఆశయాలలో వారసుడు **టెమూజిన్ (అంటే** 'ఉక్కుమనిషి' అని అర్థం). ఇతను 1162–1267 మధ్య కాలంలో పుట్టి పెరిగి మహా సామ్రాజ్యం స్థాపించాడు. కరకోరం రాజధానిగా ఈ మహాసామ్రాజ్యం ఉత్తరాన సైబీరియా అటవీ ప్రాంతం మొదలు దక్షిణాన టిబెట్ వరకూ, పశ్చిమాన కాస్పియన్ సముద్రం మొదలు తూర్పున పసిఫిక్ సముద్రం వరకూ వ్యాపించింది. విశ్వ విజేతగా పేరుపడిన **టెమూజిన్** "ఛంఘిజ్ ఖాన్" గా జగత్ప్రసిద్ధుడు. కడు పిన్న వయసులోనే జైత్రయాత్రలకు నడుంకట్టిన చంఘిజ్ ఖాన్ అంచలంచలుగా సాధించిన రాజకీయ విజయాల నేపథ్యాన్ని **ఛంఘిజ్ ఖాన్** నవల చిత్రిస్తుంది. "మన చేతిలోని ఆయుధాన్ని నిర్ణయించేది శత్రువు చేతిలోని ఆయుధమే" అన్న సూక్తి ఛంఘిజ్ ఖాన్ చండశాసనత్వానికి కారణభూతమనేది వారి అభిప్రాయం. విదేశీ చరిత్రకారులు నియంతగా, దుర్మార్గుడిగా చిత్రీకరించిన ఛంఘిజ్ ఖాన్ చిన్నతనాన్నీ, సామ్రాజ్యాధినేతగా అతడు ఎదిగిన వైనాన్నీ, అతడిని రాక్షసుడిగా మార్చిన పరిస్థితులనూ, అతడి పరిపాలనా దక్షతనూ, శక్తిసామర్థ్యాలనూ, తన సహచరులపై, నమ్మకస్థులపై అతడు చూపిన ప్రేమాదరాలనూ నవలలో చక్కగా వివరించారు రచయిత. హెన్రీ హెచ్. హోవార్త్ రచించిన **'మంగోల్ హిస్టరీ'** పుస్తకం ఈ నవలకు ఆధారం. ఆంధ్రపత్రికలో సీరియల్ గా వెలువడిన ఈ నవల తొలిముద్రణ 1956లో జరిగింది.

నవలను ఏకబిగిన చదివించగలిగే పట్టు రచయిత సామర్థ్యాలకి గీటురాయి. చారిత్రక ప్రామాణికాలపై ప్రశ్నార్థకాలన్నీ పక్కనబెడితే మాత్రం తెలుగు సాహిత్యంలో ఎప్పటికీ నిలిచిపోయే ఒక అత్యుత్తమ నవల ఈ రచన. నవల చదివిన చాలాకాలం వరకూ గోబీ ఎడారి, మంగోల్ తండాలు, ఖాఖాన్, టెమూజిన్, యూలన్, షామాన్, కరాచర్, సుబుటాయ్, చమూగా మొదలైన ముఖ్య పాత్రలు మన మస్తిష్కంలో తిరగాడుతూ ఉంటాయి. ఏనాటికైనా ఈ పాత్రల వెనుక ఉన్న యదార్థ గాథ తెలుసుకోవాలనే తపన పాఠకులను నిరంతరం వెంటాడుతూనే ఉంటుంది.

ఛంఘిజ్ ఖాన్ పరిచయం: (కేవలం నవల లోని పాత్ర చిత్రీకరణ ఆధారంగా)

అమితమైన ప్రసవ వేదన పడుతున్న యూలన్ కు మైకం క్రమ్మే దాకా సారా త్రాగించి, అడ్డం తిరిగిన బిడ్డను బలవంతాన బయటకు లాగి ఆ ప్రాణిని భూమి మీదకు తెస్తాడు యూలన్ అన్న కరాచర్. పట్టరాని ఆనందంతో బిడ్డను అమాంతం ఆకాశంలోకి యెత్తి "టెమూజిన్(ఉక్కు మనిషి)" అని అరుస్తాడు అతడి తండ్రి యాసుకై ఖాఖాన్ భగత్తూర్. శిశువు కుడి అరచేతికి మధ్యగా ఎద్దుమూపురంలా ఒక మాంసపు ముద్ద ఉబ్బెత్తుగా లేచి ఉండటాన్ని చూసి ఎగిరి గంతేసి "జగజ్జేత" అని అరుస్తాడా తండ్రి. అలా పుట్టిన బిడ్డ ప్రపంచాన్ని జయిస్తాడని, భగవంతుడి పుత్రుడని ఆ తండావారి నమ్మకం. టెమూజిన్ జననంతో అతడి మేనమామ **కరాచర్** విలువ పెరుగుతుంది. చైనా భాష చదవడం రాయడం వచ్చిన అతడ్ని తన మంత్రిగా, ప్రధాన సలహాదారుగా నియమిస్తాడు యాసుకై ఖాఖాన్.

గోబీ ఎడారి ప్రాంతంలో విడివిడిగా ఉన్న వందల కొద్దీ మంగోల్ జాతులనీ, బంజారీ తండాలన్నింటినీ ఏకం చేసి పటిష్టమైన మంగోల్ సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించాలన్నది ఖాఖాన్ కల. అందినవాళ్లను అందినట్టు దెబ్బ తీస్తూ, ఒకరిపై ఒకరు పడి కొల్లగొట్టుకుంటూ, నిర్దాక్షిణ్యంగా, ఆటవికుల్లా రాక్షసంగా బ్రతికుతూ సంచార జాతులుగా గోబీ ఏడారిలో తిరిగే తండాలన్నింటినీ ఒకటి చెయ్యడమనేది అంత సులువైన పనేం కాదు. అయినా లక్ష్యసాధనకు పూనుకుని కొన్ని పెద్ద పెద్ద తండాలైన తార్తార్ తండా, మెర్కిట్ తండా మొదలు కొన్ని చిన్న చిన్న తండాలను సైతం తన జాతిలోకి కలుపుతాడు యాసుకై. కిన్ చక్రవర్తికి పక్కలో బల్లెంలా ఉన్న తార్తార్ తండాను యాసుకై జయించడం పెద్ద విషయమే. ఈ బలాన్ని కనిపెట్టే చైనా గోడ పక్కనే ఉన్న **సింగ్ పాల్** నగర రాజు, కేరెట్ జాతి నాయకుడు **తుఘ్రుల్ ఖాన్** సహాయార్థం ఖాఖాన్ భగత్తూర్ వద్దకు వస్తాడు. ఇద్దరూ 'అండాలు(పవిత్ర సోదరులు)'గా ఉండడానికి అగ్నిసాక్షిగా కత్తులు ముట్టి మాంసణాలు చేసుకుంటారు. అదే సమయంలో చిన్నారి టెమూజిన్ కూడా **తుఘ్రుల్ ఖాన్ కి స్నేహంతో** 'అండా ' గా ఉంటానని శపథం చేస్తాడు. పదేళ్ల చమూగా కూడా అన్నగారికి 'అండా 'గా ఉంటానని కత్తి పట్టి ప్రమాణం చేస్తాడు. ఒప్పందం ప్రకారం తుఘ్రుల్ ఖాన్ తమ్ముడిని గద్దె మీంచి దించి తిరిగి అతడ్ని రాజుని చేస్తాడు యాసుకై. ఈ ప్రమాణానికి కట్టుబడి తండ్రి మరణం తరువాత చివరిదాకా కూడా తుఘ్రుల్ ఖాన్ ని తండ్రిగారూ అని సంబోధిస్తూ తన విశ్వాసాన్నీ, సహాయాన్నీ అందిస్తాడు టెమూజిన్. ఆనాటి శపథం ప్రకారం తమ్ముడు చమూగాను కూడా చివరిదాకా కాపాడటానికే ప్రయత్నిస్తాడు.

పరాక్రమవంతుడైన టెమూజిన్ తండ్రిని చంపడానికి టైజూట్ తండా నాయకుడు టర్గుటాయ్ మోసంతో సారాలో విషం కలిపిస్తాడు. ఎలాగో అక్కడనుండి ప్రాణాలు కాపాడుకుని తన గుర్రం మీద తండాని చేరుకుని అక్కడ మరణిస్తాడు యాసుకై. ఆ మరణంతో తండాలో అప్పటిదాకా కలిసిన జాతుల నాయకులంతా వాళ్ళవాళ్ళ జాతులను తీసుకుని ఎవరుదారిన వారు వెళ్ళిపోతారు. యాసుకై వంశం తాలూకూ యెక్కా మంగోలువాళ్ళు, మరో రెండు మూడు వందల డేరాల వాళ్ళు మాత్రం మిగులుతారు. ఖాఖాన్ మరణంతో అతడు ఏకం చేసిన గోబీ జాతులన్నీ ముక్కలైపోయి శిధిలమైపోతాయి. ఓ వైపు జార్ చక్రవర్తుల సైన్యాలూ, ఇటు చైనా చక్రవర్తుల సైన్యాలూ, తుర్కిష్ సైన్యాలు, పశ్చిమం నుండి కాలిపుల సైన్యాలు, అరబ్, యూదు, యూరోపియన్ వ్యాపరస్తుల దళాలు నలుమూలల నుండీ నిరాయుధులైన గోబీ ప్రజలపై వచ్చిపడి చిత్రవధలు చెయ్యడానికి సిద్ధమైయ్యే పరిస్థితి. వాళ్ళందరికీ ఈ తండాలోని అమాయకులను దొరికినవాళ్లను దొరికినట్లు పట్టుకుపోయి, బానిసలుగా వేలాలు వేసుకు అమ్మే అవకాశం ఎదురైంది! ఇటువంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో కుర్రాడైన టెమూజిన్ తండాకు అండగా నిలబడతాడు. ఖాఖానుల పవిత్ర ఖడ్గాన్ని పట్టుకుని అవినీతిని చేధించి, విశ్వ సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపిస్తానని ప్రతిజ్ఞ పడతాడు.

యూలన్ సవతి **కుకుర్షిన్ ఖాటూన్** కుమారుడు **చమూగా** చదువుకున్నవాడు. కరాచర్ మామ వద్ద చైనా భాష అభ్యసించి, అనేక గ్రంధాలను చదివినవాడు. అతడికి టెమూజిన్ చేస్తున్న యుద్ధప్రయత్నాలు, సేనా నిర్మాణం నచ్చదు కానీ అన్నగారిని ఎదిరించే ధైర్యం చెయ్యడు. టెమూజిన్ ఒక్క చిరునవ్వు నవ్వితే చాలు అతడి మెదడులో తిరుగుతున్న అగ్నిగోళాలన్నీ చప్పున చల్లారిపోతాయి. చమూగా లేకుండా టెమూజిన్ ఒక్కడూ ఎక్కడికీ వెళ్లడు. ఇద్దరిదీ అంతటి గాఢానుబంధం. సహోదరులు సుబుటాయ్, చమూగా, చెపీనాయన్ల సహాయంతో బలమైన సైన్యాన్ని సిద్ధం చెయ్యడం మొదలుపెడతాడు టేమూజిన్. ఆత్మరక్షణ తక్షణ కర్తవ్యమనీ, మంగోల్ వీరుల కరవాలాల రక్షణలో ఆసియాఖండం యావత్తూ దివ్య సంపదలతో తులతూగబోతోందన్న జోస్యాన్ని చెప్తాడు. అంతటి ఆత్మవిశ్వాసం టెమూజిన్ ది.

ఎన్ని విపత్కర పరిస్థితులెదురైనా చలించకుండా గుండెల మీద చెయ్యి వేసుకుని హాయిగా నిద్రపోగలడు టెమూజిన్. నిస్సహాయంగా ఏడ్వడమంటే అసహ్యమతడికి. భయమన్నది ఎరుగడు. ఏ పని చేసినా దాని వెనుక ఎంతో ఆలోచన ఉంటుంది. యోజన ఉంటుంది. ముందస్తుగా తండ్రిని హతమార్చిన టైజూట్ తండా నాయకుడు టర్గుటాయ్ నీ, అతని తండాపై దాడి చేస్తాడు. తీవ్రంగా గాయపడిన టర్గుటాయ్ తప్పించుకుంటాడు. ఆ విపత్కర సమయంలోనే తండ్రి జీవించి ఉండగా చూసి ఉంచుకున్న కుంకురాట్ నాయకుడు డైసెజన్ ఖాన్ కుమార్తె **బుర్టీ** ని వివాహమాడతాడు టెమూజిన్. తుఘ్రుల్ ఖాన్ ఆహ్వానాన్ని మన్నించి సహోదరులతో కలిసి సింగ్పాల్ నగరానికి వెళ్తాడు. తుఘ్రుల్ ఖాన్ ఎత్తులకు పై ఎత్తులు వేసి తనకు కావాల్సిన సహాయాన్ని రాబట్టే ప్రయత్నాలు చేస్తాడు టెమూజిన్. తుఘ్రుల్ కీ, కిన్ చక్రవర్తికీ తార్తార్, నైమాన్ తండాల బెడద తప్పిస్తాననీ మాటిచ్చి, అందుకు తన సైన్యాన్ని బలపరచడానికి గాను డబ్బు, ఆహారధాన్యాలూ, తుపాకీ మందు, తుపాకీలు తయారు చేసేవాళ్లనీ ఇచ్చేలా తుఘ్రుల్ ఖాన్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటాడు.

అక్కడే టెమూజిన్ కి తుఘ్రుల్ తమ్ముడి కుమార్తె అబికా ఖాటూన్ తో ప్రణయం కూడా మొదలౌతుంది. తుఘ్రుల్ మరో తమ్ముడి భార్య భైషీతో వ్యవహారం అతడిలోని ఉదాత్తతను తెలియబరుస్తుంది. ఆ వయసుమళ్ళిన అభాగినికి కాసింత మనశ్శాంతిని ప్రసాదించాలనే అతడి ఆలోచన అతడు చేసిన పని సబబైనదేనేమో అనిపించేలా చేస్తుంది. నగర విహారానికి వెళ్ళిన టెమూజిన్ ఆ సిరిసంపదలను చూసి చకితుడౌతాడు కానీ అక్కడ నగర వీధుల్లో అరబ్బు వ్యాపారులు వెలానికి నిలబెట్టిన ఆడపిల్లలను చూసి ఆ వ్యాపారులతో గొడవ పడతాడు. బానిసత్వంలో మగ్గుతూ నీచమైన పేదరికంలో ఉన్న కొందరు ప్రజలను చూసి విపరీతంగా బాధపడి, "నాగరికత, సత్యం,

ధర్మం అంటూ వెధవడచ్ఛీలు తప్ప – తిన తిండి గుడ్డాలేని ఈ వెధవ నగరాల్లో పడుండి ఎందుకురా మీరంతా ఇలా చస్తారు! అలా ఏ గోబీ బంజర్లకో వచ్చి గొడ్లు కాసుకోరాదట్రా! అంత బ్రతకలేకపోతే పోనీ ఆ పచ్చనదిలో దూకి ప్రాణాలు తీసుకోరాదా? మీ బ్రతుకులు తగలెయ్యా! ఎందుకురా ఇలా బ్రతుకుతారు?" చిరాకుపడిపోతాడు. ఇలా బిగ్గరగా మాట్లాడ్డం సభ్యత కాదని వారించబోయిన చమూగా ను "ఛీ! పక్షీ.. ఏమిట్రా వాగుతావ్! ఆడదాన్ని గుడ్డలూడదీసి నడివీధిలో నిల్చోబెట్టడమేనట్రా – నీ సభ్యతలూ, నీ నాగరికతలూ, నీ కళాలూనూ?" అని తిట్టిపోస్తూ గూబ గుయ్యిమనిపిస్తాడు. కొందరు పేదలకు అప్పటికప్పుడు తిండి దొరికే ఏర్పాటు చేస్తాడు. అతని కరుకుదనపు గుండెల్లో దాగి ఉన్న మానవత్వం, బానిసత్వం పట్ల, మనుషుల నిస్సహాయత పట్ల అతడికున్న అసహ్యం వ్యక్తమౌతాయా సన్నివేశంలో. ఆ తర్వాత కొట్టినందుకు తమ్ముడికి క్షమాపణ చెప్పి హత్తుకోవడంతో చమూగా పట్ల అతడికి ఎంతటి ప్రేమాభిమానాలున్నాయో తెలుస్తాయి.

టెమూజిన్ సొంగ్ పాల్ నగరం నుండి వెనక్కు వచ్చేసరికీ యెక్కా మంగోల్ తండాపై రాత్రికిరాత్రి మెర్కిట్ తండా వచ్చిపడి గర్భిణి అయిన అతడి భార్య బుర్టీని ఎత్తుకుపోయిన సంగతి తెలుస్తుంది. వెంటనే యుద్ధానికి వెళ్దామన్న మిగతావారి ప్రతిపాదనని తోసిపుచ్చుతాడు టెమూజిన్. తండాదాలో మిగతా స్త్రీలను అనేకసార్లు శత్రువులెత్తుకుపోయారు. వారందరి కోసం మనం ఎప్పుడూ యుద్ధానికి దిగలేదు. ఇప్పుడు నా భార్య కోసం ఇందరి ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి యుద్ధానికి దిగననీ, ఖాఖాను కొక న్యాయం, ప్రజలకు ఒక న్యాయం మొదలైన మరుక్షణం జాతి పతనం ప్రారంభమౌతుందనీ అందరికీ నచ్చచెబుతాడు. మరి మన జాతికి పరువూ మర్యాదలు లేవా అనడిగిన చమూగాకి ప్రజల క్షేమం, సంఘం ప్రయోజనాల కోసం అవసరమైతే స్వప్రయోజనాలను త్యాగం చేసి బ్రతకడమే నా దృష్టిలో పరువూ మర్యాదా అని వివరిస్తాడు టెమూజిన్.

టెమూజిన్ మానవుడిగా బ్రతకాలని ప్రయత్నిస్తాడు కానీ తనను ఆవరించిన మనో వేదనలను భరించలేక, స్వలాభాపేక్షలు, కుట్రలు, పరహింసల మధ్యన బ్రతకలేక తండాల అజమాయిషీ కరాచర్, చమూగాలకు అప్పగించి కొన్నాళ్ళు బూర్ఖాన్ పర్వతం మీద ఏకాంత వాసం చేస్తాడు. చిన్ననాటి నుండీ అతడిపై మనసు పెంచుకున్న మెర్కిట్ తండాలోని ముఖ్యుడు డైర్ఊసుర్ ఖాన్ కూతురు **కూలన్** బూర్ఖాన్ పర్వతంపై అతడికి అండగా నిలిచి మళ్ళీ అతడిని తండాలోకి తేగలుగుతుంది. వారి తండాలలో బహుభార్యత్వాన్ని ఆదరించేవారు. టెమూజిన్ బూర్ఖాన్ పర్వతానికి వెళ్ళేముందే తుఘ్రుల్ ఖాన్ పంపిన తుపాకీ మందు, తుపాకులు తయారు చేసేవారు వచ్చేస్తారు. పసిపిల్లలతో సహా అందరికీ ఆయుధాల తయారీ నేర్పమని చెప్పి వెళ్తాడు అతడు. తండాకు తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఆయుధోత్పత్తి కర్మాగారంలా ఉన్న ప్రతి దేరానూ చూసి సంతృప్తి పొడుతాడు అతను. గుర్రం బలమైన జంతువై ఉండి కూడా మనిషికి లోబడి బానిసై బతుకుతోంది. ఆత్మవిశ్వాసం లేని మనుషుల గతి ఇంతే! కాబట్టి తన తండాలో ఉన్న ప్రతి వ్యక్తీ వ్యక్తిత్వం, ఆత్మవిశ్వాసం కలిగిఉండాలనీ, మానవజాతిలో ప్రతి ఒక్కడికీ ఇలాంటి వ్యక్తిత్వం ఉండాలనే మంగోల్ వీరులు పోరాడుతున్నారనీ సోదరుడు సుబుటాయ్ తో అంటాడు టెమూజిన్.

"టెమూజిన్ అనంతమైన విధ్వంసకాండకు కారకుడయ్యాడని స్వలాభేక్షాపరులు కొందరంటే అనవచ్చు. సామాన్య మానవుడు కొంచెం ఊపిరిపీల్చుకునే అవకాశం కలగచేయడానికి తన సర్వస్వాన్ని బలిపెట్టి పోరాడిన ఒక సోదర మానవుడిగా కొంతమంది కాకపోతే కొంతమంది అయినా నన్ను అర్థం చేసుకుని ఆప్యాయపడకపోరు. నన్నూ, నాతో పాటూ బ్రతకాలనుకునేవాళ్ళనూ చంపాలని ప్రయత్నించేవాళ్ళను నరికి గుట్టలుగా పొయ్యటానికి నేను వెనుకాడను. నా జోలికి రాకుండా వాళ్ల బ్రతుకు వాళ్ళు బ్రతికేవాళ్ళంతా నా ఆప్తులే. వాళ్లకు ఆపద రాకుండా కపాడటానికి నా శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను" అంటాడు టెమూజిన్. సమకూర్చుకున్న తుపాకులతో ఒకేసారి మూడు తండాలతో తలపడతాడు. మునుపు తప్పించుకుని పారిపోయిన తన తండ్రి హంతకుడు **టైజూట్** ఖాఖాన్ టర్గుటాయ్, **నైమాన్** ఖాఖాన్ తైయాంగ్, భార్యను ఎత్తుకుపోయిన **మెర్కిట్** తండా సేనాని తుక్తాబీగీ మొత్తం ముగ్గురితో యుద్ధానికి దిగుతాడు. అందరినీ హతమార్చి భార్య బుర్టీను, అప్పటికే పుట్టిన మగబిడ్డ **జూజీ**ను రక్షించి వెంట తెచ్చుకువస్తాడు. శత్రుస్థావరంలో అన్నాళ్లు ఉన్న భార్యను తెచ్చుకుని ప్రేమగా

అక్కున చేర్చుకున్న అతడి ప్రేమ కూడా గొప్పదే.

నైమాన్ ఖాఖాన్ మరణించిన తర్వాత తక్కిన నైమాన్ ఖానులంతా టెమూజిన్ కు లొంగిపోతారు. గోబీలో ఏ జాతి లొంగిపోయినా దాన్ని మంగోలు తండాలో కలిపివెయ్యటం జరుగుతుంది. కానీ నైమాన్ తండాలనన్నింటినీ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిలో ప్రత్యేకంగా ఉంచేసి, వాటికి చమూగాను స్వతంత్ర్య ప్రభువుగా ప్రకటింస్తాడు టెమూజిన్. నీవూ, నేనూ ఎలా ఆత్మీయులమో మంగోల్, నైమాన్ అలా ఆత్మీయంగా బ్రతకాలని ఆశిస్తున్నానని చెప్తాడు చమూగాకు. కలలో కూడా ఆశించని కరకోరం పర్వతశ్రేణిలో అధికారాన్ని స్వీకరించిన మరుక్షణం తన కలలన్నింటికీ రూపాన్నిస్తూ, అహింసా సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేస్తూ, భూములను సాగు చేసి వ్యవసాయం మొదలుపెట్టిస్తాడు చమూగా. చైనా నుండి ఉపాధ్యాయులను తెప్పించి పిల్లలకు చదువులు చెప్పిస్తాడు. పంటల పండుగకు ఆహ్వానానికి గానూ టెమూజిన్ తన బదులు మామ కరాచర్ ను నైమాన్ పంపిస్తాడు. తండాలన్నింటినీ చూడడానికి చమూగాతో వెళ్ళిన కరాచర్ నిరాయుధులైన ప్రజలను చూసి ఆశ్చర్యపోతాడు. కలవరపడి వెళ్ళిపోతూ.. టెమూజిన్ మెడలు విరిచి ఈ రాజ్యాన్ని నీ చేతిలో పెట్టి పెద్ద ప్రమాదాన్ని అతడి నెత్తిన పెట్టానంటాడు కరాచర్ చమూగాతో. తెల్లబోయిన చమూగాతో " చుట్టూ ఉన్న సామ్రాజ్యవాదులందరూ గోబీ జాతులన్నింటినీ కాలిక్రింద తొక్కివెయ్యాలని చూస్తున్న తరుణంలో ఈ ప్రజల నందరినీ నిరాయుధులను చేసి తమను తాము కాపాడుకోలేని స్థితికి తెచ్చావు" అని అర్థమయ్యేలా చెప్తాడు. అయినా సరే నైమాన్ ప్రజలచేత ఆయుధాలు ముట్టించనని ఖచ్చితంగా చెప్తాడు చమూగా. తిరిగి వస్తూండగా కెరియిట్ దళాలు కరాచర్ ను దొంగదెబ్బ తీసి హతమారుస్తాయి. యొక్కా మంగోల్ తండాకు పెద్ద అండగా బ్రతికిన కరాచర్ జీవితం అలా ముగుస్తుంది. అన్నగారి మరణవార్త విన్న దు:ఖంలో టెమూజిన్ తల్లి ప్రాణత్యాగం చేస్తుంది.

చమూగా అమాయకత్వాన్నీ, అహింసా పథాన్నీ అడ్డం పెట్టుకుని, ఆసియా ఖండంలో శాంతిని అతడే నిలబెట్టగలడని చెప్పి, ఒప్పించి అతడితో కలిసి టెమూజిన్ పై శాంతి యుద్ధం్ని ప్రకటింపజేస్తాడు తుఘ్రుల్ ఖాన్. ఈలోపూ ఇదివరలో పారిపోయిన నైమాన్ ఖానులు ఏకమై నైమాన్ పై యుద్ధానికి వచ్చి చమూగా కలలన్నింటినీ నాశనం చేసేస్తారు. విషయమంతా అర్థమై ఓటమి తాలూకూ బాధలో ఉన్న చమూగాను తండాకు రప్పించి రక్షణ కల్పిస్తాడు టెమూజిన్. కానీ అవమాన భారంతో ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు చమూగా. మరో పక్క మరో నలుగురు చక్రవర్తులతో కలిసి స్వారిజం చక్రవర్తి మహమ్మద్ షా యుద్ధానికి సన్నాహాలు చేస్తాడు. స్నేహసంబంధాలు కలిపుకుందామనీ, అదే గోబీ ప్రజలకూ క్వారిజం ప్రజలకూ మంచిదని రాయబార లేఖను పంపిస్తాడు టెమూజిన్. మహమ్మద్ షా ఒప్పుకోడు. ఇంతలో గోబీలో టెమూజిన్ ఆధిపత్యాన్ని భరించలేని చైనా చక్రవర్తులు శాంతి యుద్ధం పేరుతో మిగతా రాజులనందరినీ వెంటేసుకుని యుద్ధానికి బయల్దేరుతారు. టెమూజిన్ నుండి ఎన్నో ఉపకారాలూ, సహాయాలు పొందిన తుఘ్రుల్ ఖాన్ చైనా చక్రవర్తుల రాయబారిగా గోబీకి వస్తాడు. ఆయనకు గతంలో తాను చేసిన సహాయాలన్నీ ఏకరువు పెడుతూ, ప్రజల క్షేమాన్ని కోరుతూ, సంధి కోరుతూ ఒక చారిత్రాత్మక లేఖ రాస్తాడు టెమూజిన్. టెమూజిన్ ఎంత సహనపరుడో, ఎంత ఆలోచనాపరుడో, గోబీ ప్రజల క్షేమం అతడికి ఎంత ముఖ్యమో, తుఘ్రుల్ ఖాన్ కు ఎన్ని రకాలైన ఉపకృతులు చేసాడో ఈ లేఖ ద్వారా తెలుస్తాయి. ఆ లేఖనసలు లెఖ్ఖ చేయడు విశ్వాసఘాతకుడు తుఘ్రుల్ ఖాన్. ఆ తర్వాత జరిగిన యుద్ధంలో రక్తం ఏరులై పారుతుంది. టెమూజిన్ విజయం సాధిస్తాడు.

క్రీ.శ.1206 లో జరిగిన గోబీ నాయకులందరి "కురల్ టాయ్" లో టెమూజిన్ శక్తివంతమైన ప్రసంగం చేస్తాడు. గోబీ జాతులన్నీ మహాశక్తిగా ఏకమైన మంగోల్ జాతి ఆవిర్భావాన్ని ప్రకటిస్తాడు. గోబీ ప్రజల సమిష్టి ప్రయోజనం కోసం ఎన్నో అకృత్యాలు చేసాననీ, గద్దె పైన తనకు ఆశ లేదనీ, ఎవరిని కావాలంటే వారిని నాయకుడిగా వాళ్ళు ఎన్నుకోవచ్చుననీ చెప్తాడు. కానీ ప్రజలంతా ముక్త కంఠాలతో టెమూజిన్ నే నాయకుడిగా కావాలంటారు. "సూటూ బోడ్గా బట్ టెంగ్రీ టెమూజిన్ ఖాఖాన్ .." అంటూ నినాదాలు చేసి అతడికి "జగజ్జేత" – "ఛంఘిజ్ ఖాన్" బిరుదాన్ని స్వీకరించవలసిందిగా వేడుకుంటారు. అతడంగీకరించి పెద్దల ఆశీర్వాదం తీసుకున్నాకా "సూటూ

బోడ్గా బట్ టెంగ్రీ ఛంఘిజ్ ఖాఖాన్ జిందాబాద్" అన్న మహారావం లోకమంతా వినిపిస్తున్నట్టే అనిపిస్తుంది. ప్రపంచ జైత్రయాత్రకు సేనలను బయలుదేరదీసాడు ఛంఘిజ్ ఖాన్. అతని తదనంతరం అతని వంశీయుల హయాంలో ఆసియా ఖండం స్వర్ణయుగాన్ని చూసింది.

"దుర్భరమైన ప్రజాపీడన వల్ల అవతరించిన జ్వాలాముఖి ఛంఘిజ్ ఖాన్" అన్నది నవలా రచయిత తెన్నేటి సూరి గారి అభిప్రాయం. చారిత్రాత్మకమైన ప్రమాణాలు ఈ కథనాన్ని ఎంతవరకూ సమర్థిస్తాయో తెలీదు కానీ ఈ నవలా నాయకుడిగా మాత్రం ఛంఘిజ్ ఖాన్ తన ప్రజాశ్రేయస్సు కోరే ఒక అత్యద్భుత నాయకుడు. ప్రపంచ ప్రజలు విస్మరించిన ఈ మహానాయకుడి గురించి, ఎందరో ద్వేషించిన వివాదాస్పద నాయకుడి గురించీ నవల రాయాలని ఎందుకు, ఏ కారణంగా తోచిందో రచయిత జీవించి ఉంటే తప్పక అడగాల్సిన ప్రశ్న అని నాకనిపించింది..

(మరొక నవలానాయకుడి గురించి వచ్చే సంచికలో)

COMMENTS

రచయిత్రి బ్లాగు

తృష్ణ:(http://trishnaventa.blogspot.in)